

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24—
polletno Din 12—
posamezna številka Din 1—

Oficialno glasilo „Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Celju in slov. obrtnih društev.

Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600—
„ „ „ 1/2 „ 300—
„ „ „ 1/4 „ 150—
„ „ „ 1/8 „ 75—
„ „ „ 1/16 „ 37 50

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. marca 1924.

Štev. 5.

J. Zadavec:

Fušarstvo.

Fušarstvo je rak-rana na živem telesu legitimnega obrtništva.

Fušarstvo onemogoča zdrav razvoj združitve zavednega obrtništva, mu škoduje na ugledu, mu preprečuje redno naobrazbo in vzgojo naraščaja ter z nesolidnim cenanim delom trajno in nevarno škoduje in ogroža njegove interese.

Ako si predočimo fušarstvo tudi z državnega vidika, moramo priznati upravičenost naziranja, da tvori isto goljufijo nad državo samo, odnosno nad interesi državne blagajne.

Koliko državnih dohodkov gre zbog neprijavljenega izvrševanja obrta v izgubo, koliko pridobnine in dohodnine se odteguje svojemu namenu, odnosno se neupravičeno prevljuje na legitimno obrtništvo, ki je itak že z davki in dajatvami preobloženo.

Da trpi naše obrtništvo zbog fušarske nadloge na svojem stanovskem ugledu, da trpi pri vzdrževanju svojih organizacij in ob izpolnjevanju svojih ciljev, je jasno kot beli dan.

Neštetokrat sem slišal na občnih zborih naših organizacij upravičene, s konkretnimi dokazi podprte pritožbe, kako se spričo sedanjih razmer razširja in utrjuje fušarstvo in kako se v zadnjem času zane-marja vsako pozitivno delo proti škodljivcem obrtniškega stanu. Kot kuriozum so se nam na nekem shodu celo predočevali slučaj, da se orožništvo, ki naj bi služilo za pripomoč k izboljšanju razmer in strogemu izvajanju zakonov, poslužuje fušarjev.

Nič nenavadnega ni, če ščitijo naši podeželski inteligenti umazano konkurenco, se je pri svojih potrebah poslužujejo in jo podpirajo ter ji celo pri-govarjajo, da nadaljuje svoje škodljivo, protizakonito početje.

Ne smemo se čuditi, če se take vrste ljudje, katerih pojmi o značajnosti više večinoma na rahli veji, s posmehom zaletavajo v naše zadruge, v društva, da se norčujejo iz davčnih predpisov in drugih daja-tev legitimnega rokodelca, kateri jih niti v najmanjši meri ne zadevajo.

To so posledice brezbržnosti, s katero se jih pušča pri obrtu, s katero se jim odpusča, da, celo brani in podpira v škodo spoštovanja do zakonov, v kvar lastnemu stanu. Značimo pri preganjanju fušarstva je dejstvo, da najdejo ti ljudje, kakor hitro se jih potiplje na občutljivo stran njihovega bitja,

vedno ene in iste izgovore: «Jaz delam samo od časa do časa,» «jaz delam zastoj,» tretji pravi: «jaz delam za živila» itd., samo da se izognejo zaslužni kazni.

Samo brezbržnosti oblastev in tudi indiferentnosti zadrug se je zahvaliti, da fušarstvo pri nas tako cvete. Zares interesantni bi bili v tem oziru statistični podatki, ako bi se jih nabiralo. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani, ki je glede fušarstva razposlala na včlanjene zadruge neko okrožnico, je pri tem našla zelo interesanten slučaj, da je v okrožju ene pri nji včlanjenih čevljarских zadrug **več fušarjev nego legitimnih obrtnikov.** Za ta primer so zaznale tudi oblasti, toda se tudi spričo takih anomalij ne ganejo!

Višek nesramnosti pa je to, da se naši fušarji zlasti po deželi poslužujejo tudi vajencev, seveda takih, ki postanejo, ne da bi se izučili, «nadebudni» nasledniki svojih sebe vrednih mojstrov.

S šivanko in stolcem potujoči od vasi do vasi izgube ti fantje še tisto drobtinico dobre vzgoje, ki so jo prinesli s seboj iz očetove hiše, ter postanejo tako strah in sramota svoje bodočnosti in svojega poklica.

Tudi z vidika konkurence ni prezreti fušarstva. V svoj poklic ničesar ne investira, za davke gojufa, zadrugam ne plačuje ničesar, bolniške blagajne pa sploh ne pozna.

Jasno je, da je fušarstvo pri teh razmerah napram poštenemu obrtništvu na ugodnejšem stališču.

Neštevilnokrat se je že na tem mestu, na naših zborovanjih in na naših shodih o tem govorilo. Koliko ovadbe, interpelacij, prošelj in opozoritev se je to-zadevno že do sedaj, toda žal, brezuspešno vložilo. Ni čuda, da so zadruge, ki trdijo, da s strani političnih oblasti ne najdejo zadostnega razumevanja, postale zbog neuspehov popolnoma apatične.

Da se fušarstvo zatre, bo treba energične pomoči z višje strani, predvsem pa, da naša trgovska in obrtna zbornica z vso odločnostjo poseže v to vprašanje, in morda ne sežem predaleč, če predlagam, da naj se samo v ta namen skliče konferenca prizadetih krogov.

Vsem in vsakomur pa, ki mu je mar interes poštenega, legitimnega obrtništva, polagam na srce in prosim, da se oglasi k temu vprašanju v «Obrtnem Vestniku» ter da s svojim nasvetom pomaga čuvati ugled in interese legitimnega obrtništva in sodeluje na čim hitrejšem in uspešnejšem zatrenju fušarstva.

To delo naj bo v bodoče eden glavnih ciljev našega združništva!

Državna obrtna banka.

V Zagrebu se je vršil v prostorih Trgovske in obrtniške zbornice 20. m. m. sestanek zastopnikov gospodarskih korporacij, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi državne obrtne banke. Predsednik beogradske obrtne zbornice, g. M. Stojanović, ki je duša vse akcije za ustanovitev te banke, je podal izčrpen historijat tega vprašanja ter naposled pojasnil glavna določila bančnega praviinika.

G. Stojanović je uvodoma omenil, da so gospodarske razmere, osobito neugodne carinske pogoje primorale srbskega obrtnika, da je iskal že pred 40 leti izhod iz težkega položaja v združništvu. Ustanavljale so se že tedaj med obrtniki zadruga v najrazličnejših oblikah, ki so vse stremele za tem, da se izboljša gmotno stanje obrtništva. Zbog pomanjkanja literature in dobrih učiteljev, ki bi poučili obrtnika o važnosti združništva, in zbog pomanjkanja kreditov so pa zadruga propadle. Šele po balkanski vojni se je začelo novo gibanje med obrtniki, tehnika se je izboljšala, obrati so se modernizirali in obrtnik je izdeloval že za trg. Zgodovina srbskega obrtništva ne pozna takega poleta, kakor je bil neposredno pred izbruhom svetovne vojne. Vse pridobitve pa je svetovna vojna mahoma uničila.

Prva leta po vojni se je obrtništvo razmeroma kmalu opomoglo, toda denarna kriza je začela l. 1920. tlačiti med vsemi stanovji baš najbolj obrtništvo. Obrtni zbornici v Beogradu se je posrečilo, da je našla v osebi ministra trgovine in industrije, gospoda dr. Kojića, človeka, ki je pokazal najboljšo voljo in dokaj umevanja za težnje obrtniškega stanu. Septembra meseca je minister dr. Kojić prisostvoval seji obrtne zbornice v Beogradu, še isti dan se je sestal odsek, izvoljen za kompilacijo zakonskega načrta, ki se je kmalu nato izdelal, obravnaval v zakonodajnem odboru in ki ima biti v najkrajšem času predložen plenumu skupščine. Zbog te vprav črtilne hitrosti — se opravičuje g. Stojanović — ni bilo mogoče zaslišati mnenja vseh zainteresiranih organizacij.

G. Stojanović je nato obrazložil pravila banke, ki določajo v glavnem:

«Povlašćena zemaljska zanatska banka, a. d.» je akcijska družba in ima svoj sedež v Beogradu. Banka bo po potrebah obrtništva otvarjala filijale in zastopništva v vseh mestih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Cilj banke je, da podpira obrtniško delavnost in sodeluje pri jačanju ekonomsko-finančne moči obrtništva, da bi na ta način olajšala obrtnikom in obrtniškim ustanovam čim intenzivniji razvoj in da bi jim nudila cenene kredite.

Osnovna glavnica banke znaša 40 milijonov dinarjev, ki so razdeljeni na 400.000 delnic po nominalnih 100 dinarjev. Vplaćilo osnovne glavnice se bo izvršilo v dveh emisijah po 20 milijonov dinarjev vsaka. Prva emisija se ima vplaćati do konca leta 1926. Nato se bo razpisala druga emisija na ta način, da se bo 50 % akcij prepustilo novim delničarjem in 50 % pa starim. Ako se od starih delničarjev ne vpiše 50 % te emisije, se prepusti preostanek na svoboden vpis novim delničarjem. Osnovna glavnica se sme s sklepom zbora in po odobritvi ministra trgovine in industrije povećati. Način, čas vplaćevanja in emisijski kurz novih delnic bo določil na predlog upravnega odbora zbor delničarjev. Pri prvi emisiji bo določil razdelitev akcij ustanovni odbor,

pri drugi upravni odbor. Pri vpisu delnic mora delničar dati pismeno izjavo z oznaćbo svojega imena in priimka, mesta bivanja, zanimanja in iznos vpisa.

Vplaćilo prve emisije se ima izvršiti v roku treh let in to v mesećnih obrokih. Prvo plaćilo mora znašati 20 %, ostalo se razdeli na enake mesećne obroke. Pri položitvi denarja dobijo delničarji zaćasne delnice na ime. Zaćasne delnice se smejo po predhodnem odobrenju upravnega odbora prenesti tudi na druge osebe. Na zaćasne delnice, ki niso popolnoma vplaćane, bo banka delila dividendo sorazmerno z plaćanim kapitalom. Stalna delnica, katero dobijo delničarji po konćnem vplaćilu, se glasi na ime in se ne dá deliti.

Delničarji banke morejo postati: država, obrtniki, njih žene in otroci, obrtniške zadruga in vse obrtniške ustanove in deloma prijatelji obrtništva. Država je udelećena s 40 %, obrtniki, obrtniške zadruga in ustanove s 51 %, na ostanku smejo participirati prijatelji obrtništva.

Banka odgovarja za svoje obveze s celokupno imovino, delničarji pa do nominalnega iznosa delnice. Delničarji imajo pravico na sorazmerno udelećbo na ćistem dobićku kakor tudi na premoženju banke. Da bo mogla banka doseći namen, ki ga zasieduje po svojih pravilih, se država odpoveduje udelećbi na dobićku.

Banka bo dajala menićna posojila in posojila na tekoće račune obrtnikom neposredno ali potom obrtniškimi zadrug; dajala bo posojila na proizvode in izgotovljeno blago; pomagala bo otvarjati skupne obrtne prodajalne (bazarje) kakor tudi obrtniške razstave; posredovala bo pri dobavi obrtnikom in njihovim strokovnim zadrugam ceneni materijal in polfabrikate, kakor tudi moderno orodje in stroje. Banka bo izvrševala vse posle, ki spadajo v delokrog banke, kot denarne in gospodarske ustanove. Obrestna mera se bo določila na skupni seji upravnega in nadzornega odbora po obrestni meri Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in po gospodarskih razmerah v državi, toda s tem, da ne sme obrestna mera banke prekoraćiti dvakratne obrestne mere Narodne banke. Ako bi se gospodarsko-finanćne prilike tako izpremenile, da bi predvidena maksimalna obrestna mera mogla ogroćati obstoj banke, sme upravni odbor na skupni seji z nadzornim odborom predloćiti ministru trgovine in industrije, da se obrestna mera po njegovem odobrenju tudi zviša.

Tri delnice imajo na zboru pravico enega glasu, toda posamezni delničarji ne morejo imeti već nego 10 glasov. Glasovati smejo delničarji osebno ali po pooblašćencih.

Upravni odbor šteje 24 ćlanov, ki morajo biti obrtniki in od katerih mora 12 stalno bivati v Beogradu. Izvoljeni ćlan mora, preden nastopi svojo funkcijo, poloćiti pri banki v depozit 150 delnic na račun kavcije. Upravni odbor izbere na prvi seji po konstituiranju iz svoje srede šest oseb, ki bivajo stalno v Beogradu in ki tvorijo s predsednikom upravnega odbora in dećurnim ćlanom izvršilni odbor. Izvršilni odbor ima med drugim nalogo, da sklepa o kreditih, o prenosu akcij in o vseh drugih vprašanjih, ki se ne bi mogla odloćiti do sestanka upravnega odbora.

Nadzorni odbor, ki je vrhovni organ banke, tvori devet ćlanov. Od teh izberejo delničarji šest ćlanov, tri pa imenuje država in to: zastopnika ministrstva

trgovine in industrije, zastopnika uprave fondov in zastopnika Narodne banke. Člani nadzornega odbora, razen onih, ki so določeni od države, morajo, preden nastopijo funkcijo, položiti kot kavicjo sto bančnih delnic.

Od čistega letnega dobička se odda: 1.) najmanj 6 % za dotacijo rezervnega fonda, 2.) 7 % na račun tantijem članom upravnega sveta, 3.) 4 % na račun tantijem nadzornemu odboru, 4.) 3 % na račun tantijem bančnim uradnikom, 5.) 2 % fondu za negotove terjatve, 6.) 1½ % penzijskemu fondu bančnih uradnikov, 7.) 1 % fondu za pospeševanje obrtniške literature, 8.) ostanek čistega dobička se razdeli med delničarje ali pa se s tem postopa tako, kakor določi zbor.

Državno nadzorstvo bo izvrševal komisar, katerega imenuje kralj na predlog ministra trgovine in industrije z ukazom, v katerem se mu določi čin in letna plača. Komisar je državni uradnik, a plača ga banka.

Po poročilu se je razvila živahna debata. Vsi govorniki brez izjeme so odločno protestirali proti temu, da se ni pri sestavi načrta vprašalo za mnenje zainteresirane zbornice in večino prečanskih obrtniških organizacij. V meritornem oziru se je ugovarjalo, da se niso zadostno vpoštevali interesi prečanskega obrtništva, da ne nudijo pravila zadostnega jamstva, da bo banka služila v enaki meri interesom celokupnega našega obrtništva. Iz Slovenije sta govorila v imenu trgovske in obrtniške zbornice gospod dr. I. Pless in v imenu mariborskih obrtnikov g. Džamonja. Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani je zastopal g. Engelbert Franchetti.

Predsednik zagrebške trgovske in obrtniške g. Vl. Arko je ob sklepu konference apeliral na gospoda Stojanovića, naj bi ministru gosp. dr. Kojiću poročal o vtisih, ki jih je dobil na sestanku, in naj bi mu toplo priporočal, da skliče takoj anketo vseh prizadetih korporacij in organizacij, na kateri naj se podrobno razpravlja o definitivni redakciji načrta, preden pride v plenum skupščine.

Zakon za zavarovanje delavcev v praksi.

Parkrat smo se že oglašili v nadi, da se vendar pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev kaj zgane, odnosno, da bo ta zavod poizkušal razne nezdrave pojave odstraniti. Zdi se pa, da je vsa kritika brezpomembna in se kratkomalo vedoma presliši. Treba bo torej znova povzdigniti glas, in sicer tako močno, da ga sliši vsa objektivna javnost.

Upravičeno je danes delodajalec pri okrožnem uradu predmet izkoriščevanja. Seveda ima zavod na svoji strani razne zavite zakone, katerih se z vso vnemo poslužuje. V naslednjem par citatov, ki govorijo o privilegijih okrožnega urada. Na čelni strani plačilnih nalogov je tiskano: **«Ugovor zoper predpis prispevkov nima odločilne moči»**. Ali se ne sliši to lepo? Na ta način je lahko sestavljen plačilni nalog **poljubno, pogrešno**, kar je faktično pri okrožnem uradu akutna bolezen, a je vendar polnomočen. Poznajo primere, da so delavci po pravilni odjavi delali že več mesecev pri drugem podjetju, dočim se prejšnjemu podjetniku še vedno zanje zaračunava. Reklamacije in urgence so seveda brezuspešne.

Okrožni urad pa možato molči. Na pravkar pojasnjen način izgubi mnogoteri delodajalec ogromne vsote. Mentaliteta gospodov pri okrožnem uradu je menda taka, da delodajalec lahko plača. Take reakcionarne metode bo treba nujno izločiti. V vrstah upravnega aparata pri imenovanem zavodu vlada kaos. Nad vse lepa ironija je tudi to, da računa zavod pri dostavi računa 4 Din za opomin, kar je **protizakonito**. Neverjetno in nepojmljivo, toda se faktično dogaja in je za gospodo pri uradu pravilno usmerjeno. Pri največji potrpežljivosti bomo prisiljeni podvzeti vsa razpoložljiva sredstva, da se vse to škodljivo ozračje razkuži.

Seveda bo dolžnost vsakega posameznika, da ne bo spričo vsega, kar se mu nepravilnega dogodi, indiferenten. Na vsako nepravilnost naj se krepko reagira. Nismo nikaki uporneži, pač pa ljudje, ki se ne puste izrabljati. To naj si zapomnijo merodajni gospodje pri okrožnem uradu. Ponovno prosimo, da se nam vpošljejo vsi podatki, ki se tičejo zavarovanja, da jih bomo mogli uporabiti na merodajnih mestih.

Obrtno društvo za Zagorje in okolico
v Zagorju ob Savi.

Trgovci s steklom in steklarski obrt.

Nekatera okrajna glavarstva so prijela trgovce s steklom, ker so se pečali tudi z vdevanjem šip v okvirje in okna. Zato so dotičniki prosili za podelitev steklarskega obrtnega dovoljenja dispennim potom, češ, da se s temi opravili pečajo že dolgo let. Trgovska in obrtniška zbornica je zavzela v izjavi k tem prošnjam sledeče načelno stališče:

Vdevanje šip v okvire in okna je opravilo steklarskih obrtnikov. Pečajo pa se s tem običajno tudi mizarji, kar bi bilo tolerirati tudi še nadalje ondi, kjer ni steklarjev. Nikakor pa ne gre, da bi se s takimi rekodelskimi posli pečali trgovci. Ugoditev dispennim prošnjam trgovcev s steklom seveda ni priporočala.

Ali morajo imeti obrtniki za obisk sejmov sejmski list?

Na tozadevno vprašanje se je zbornica izjavila v sledečem zmislu:

Za sejmarjenje, t. j. pohajanje z blagom od sejma do sejma, je potreben obrtni list za sejmarstvo. Kdor pa ima že kak obrtni list, n. pr. za rekodelstvo ali trgovino, temu še sejmarskega obrtnega lista ni treba. Svoobodno lahko poseča vse glavne sejme. Tedenske sejme, odnosno tržne dneve pa smejo posecati in prodajati ondi blago, ki ni predmet teh sejmov, redno le oni obrtniki, ki bivajo v dotični občini. Izjema je dovoljena le tedaj, če so bili že od nekdaj pripuščeni tudi zunanji obrtniki, odnosno, če to dovoli obrtna oblast druge stopnje. Predmeti prometa na tedenskih sejmih so živila in sirovine, gospodarska in poljska orodja, izdelki, ki spadajo k postranskim opravilom kmetov iz okolice, in prosti predmeti vsakdanjega potroška.

Razno.

Iz seje obrtnega odseka Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Dne 22. februarja t. l. se je vršila pod predsedstvom zborničnega člana g. Vehovarja seja obrtnega odseka Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Obravnavala se je ustanovitev državne obrtne banke. O tem poročamo podrobneje na drugem mestu. Zbornica se je izjavila o 27 prošnjah za bivanje inozemskih samostojnih obrtnikov v tuzemstvu. Na dnevnem redu je bilo vprašanje obrtnonadaljevalnih šol. Dovolili so se novi prispevki Trgovske in obrtniške zbornice k vzdrževalnim stroškom. Nadalje so bile rešene sledeče dispense: prošnje, in sicer u g o d n o: Anton Bence iz Domajncev za ključavničarski obrt, Mihael Žilavec iz Domajncev za mizarški obrt, Jakob Štolcar iz Praproti za sodarstvo (ako naredi pomagalsko preizkušnjo), Jerica Košmelj iz Železnikov za pekovski obrt (ako naredi pomagalsko preizkušnjo), Neža Šporer iz Rašice za krojaštvo kot vdova (če dokaže verodostojno, da je bil njen mož krojaški mojster), Ivan Kus iz Vanče vasi za čevljarstvo, Ivan Urlep iz Prožima za čevljarstvo, Andrej Bajka iz Orehovcev za čevljarstvo, Leopold Močnik iz Št. Jurija za sedlarstvo, Josip Novak iz Sodražice za pekovski obrt, Anton Kajfež iz Kočevja za urarstvo (pogojno), Rudolf Petrič iz Ribnice za urarstvo (če naredi pomagalsko preizkušnjo), Peter Göstl iz Kočevja za mizarstvo, Alojzij Ivančič iz Borce za čevljarstvo, Anton Belhar iz Tržiča za mesarstvo (ako naredi pomagalsko preizkušnjo), Jernej Brinšek od Sv. Gregorja za krojaštvo, France Žilavec iz Topola za čevljarstvo, Jože Golob iz Nasove za krojaštvo, Janez Gregorc iz Preddevora za krojaštvo (ako naredi pomagalsko preizkušnjo), J. Lepej iz Ptuja za pekovski obrt, Josip Frkulj iz Kolenče vasi za mesarstvo, Marija Grm iz Žlebiča za pekovski obrt (ako naredi pomagalsko preizkušnjo), Anton Pakiž iz Dan za šitarstvo, Jurij Hercog iz Gradišča za kolarstvo. Ni se pa priporočalo v ugodno rešitev prošnji: Antona Beličiča iz Črnomlja za ključavničarstvo, Josipine Podbevškove iz Žalca za urarstvo, Antona Šorna iz Kranja za kaparstvo, Antona Tkaličiča iz Pribine za sedlarstvo, Josipa Petelina iz Maribora za optikarstvo, Lovra Vidica iz Ljubljane za vodovodno instalacijo in napeljavo centralne kurjave, Jerneja Kušljana iz Kranja, Antona Umeka iz Brezic in Ivane Colnarjeve iz Kranja za steklarstvo. Zbornica je dala svojo izjavo k predloženemu povišanju konjaške tarife, priporočala je imenovanje Matije Žumra za predsednika, Štefana Čenčiča pa za predsednikovega namestnika preizkuševalne komisije pri Zadrugi rokodelskih obrtov v Železnikih; Franceta Veselja kot predsednika preizkuševalne komisije pri Kovaški zadrugi v Mariboru ter Janka Levstika za predsednika, Ivana Bajcarja pa za namestnika preizkuševalne komisije pri Zadrugi rokodelskih in sorodnih obrtov, odnosno pri Zadrugi čevljarjev v Zagorju. Ustanovitev Kovaške zadruge v Celju in Zadruga sedlarjev, tapetnikov in jermenarjev v Celju se za enkrat ni priporočala. Z malimi izjemami se je odobrila maksimalna tarifa za dela civilnih tehnikov in inženjerjev ter za režijska dela zidarjev in stavbenikov v Ljubljani. Načelno se je izjavila zbornica glede upravičenosti kovinarskih obrtnikov do popraviljanja »Agfa« krmilnih strojev, glede montiranja s hidravlično stiskalnico, glede obrata »Prve jugoslovanske alkoholne industrijske d. d. S. Hutter« v Ptuj, glede obrtnopravnega značaja dobavljenja elektrike od strani električne zadruge, ki dobiva tok drugod, glede brusaškega in fotografskega obrta. Razpravljalo se je nato o trgovinski pogodbi z Italijo (naseljevanje italijanskih obrtnikov).

Središče. Letošnji občni zbor tukajšnje obrtne zadruge se je vršil dne 2. t. m. in je iz tozadevnega zapisnika posneti sledeče: I. Poročilo o delovanju zadruge v minulem letu se vzame z odobravanjem na znanje ter se izreče g. načelniku za vestno poslovanje zahvala in priznanje. — II. O razvoju obrtnonadaljevalne šole poroča ravnatelj g. Kosi. Z zadovoljstvom se vzame na znanje, da je šola napram tukajšnjim razmeram zadostno napredovala, vendar je še treba v tem pogledu marsikaj opiliti in spopolniti. Zlasti je apeliral ravnatelj g. Kosi na potrebo ustanovitve analfabetskega tečaja za učence, ki prihajajo s Hrvaškega in Medjimurja, ter v splošnem na večjo pažnjo glede vzgoje, odnosno vedenja učencev, predvsem pa na rednejši obisk obrtnonadaljevalne šole. Na predlog g. Zadravca se g. poročevalcu kakor tudi celotnemu učiteljskemu zboru izreče zahvala za požrtvovalnost in trud, katerega posvečajo v prid učeči se obrtni mladini. — III. G. načelnik predloži račune za leto 1923., ki izkazujejo: v dohodkih Din 3039.78, v stroških Din 2309.32, torej v prebitku Din 730.46. Od tekočih stroškov se je porabilo za obrtnonadaljevalno šolo 1600 dinarjev. Za pregledovalce računov se je izvolilo gospode Šegulo, Jurjaševiča in Kuharja. Po izvršenem pregledu poroča g. Jurjaševič, da so računi v redu in predlaga polagatelju računov absolutorij. Se sprejme. Sklene se, naložiti prebitek v središki hranilnici in posojilnici. — IV. Potom žreba izločeni odborniki gg. Rakovec, Munda in Borko se za leto 1924. nanovo potrdijo. — V. Iz razsodišča izžrebani g. Kosi se istotako za to mesto nanovo akceptira. — VI. Na Zvezo obrtnih zadrug v Celju se stavi ponovno zahteva, da se tekom februarja t. l. skliče že davno zapadli zbor delegatov v Mariboru in da se z ozirom na administrativno razdelitev države, odnosno ustanovitve županijske oblasti v Mariboru preseli sedež te Zveze v Maribor, kjer se bo lažje in uspešneje udeleževala v prid obrtništvu. Samo pod tem pogojem se smatra Središka zadruga še nadalje kot članica Zveze ter jo bodo pri občnem zboru kot delegati zastopali gospodje Zadravec, Veselko in Marčec. — VII. Prispevek za obrtnonadaljevalno šolo ostane za leto 1924. v izmeri lanskega. — VIII. »Obrtni Vestnik« si naj zadruga naroči. — IX. G. predsednik čestita g. Zadravcu k odlikovanju z redom sv. Save, za kar se mu odlikovanec najtopleje zahvali. — X. Na željo g. Marčeca se naprosi vodstvo obrtnonadaljevalne šole, da v 2. letniku zopet uvede ukinjeno tretjo uro risanja. — XI. Sklene se, prirediti javno preizkušnjo vajencev z majhno rokodelsko razstavo, ob kateri priliki naj se obdare pridni vajenci z nagradami. Izvršitev tega sklepa se poveri združnemu odboru. Ker drugih predlogov ni, zaključí g. predsednik z bodrilnimi besedami na navzoče letošnji občni zbor, ki se je vršil v znamenju sloge in vzajemnosti.

Rečni občni zbor Bolniške blagajne samostojnih obrtnikov v Ljubljani. V nedeljo 24. februarja t. l. se je vršil občni zbor Bolniške blagajne samostojnih obrtnikov v Ljubljani, katerega se je udeležilo okrog 40 članov. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da ima bolniška blagajna z dne 31. decembra 1923. 47.840 Din 91 par premoženja. Na mesečnih prispevkih je prejela leta 1923. 23.025 Din 25 par, na bolniških podporah, za zdravnike in zdravila, na zdravilnih pripomočkih in pogrebščini pa je izdala 14.728 Din 50 par. Dosedanji odbor je po soglasnem sklepu zborovalcev obdržal svoje funkcije tudi nadalje. — Živalna debata se je razvila pri premembi pravil. Sklenilo se je za dobo enega leta, to je do prihodnjega občnega zbora, zvišati mesečne prispevke za 5 Din; podpora pa bo znašala za primer bolezni 35

dinarjev in pa prva zdravniška pomoč. Pogrebščina se je določila na 500 Din in se odpravijo dosednji razredi. Iz delovanja te bolniške blagajne je razvidno, da je institucija za naše obrtništvo res koristna, nerazumljivo pa je zopet, da polagajo obrtniki tako majhno pozornost nanjo. Čez 1000 obrtnikov je v Ljubljani, bolniška blagajna pa šteje le nekaj čez 100 članov.

Seja načelstva Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Dne 25. februarja t. l. se je vršila seja načelstva Zveze obrtnih zadrug, ki je sklepala o naslednjih zadevah: Zveza bo potom okrožnice priporočala vsem zadrugam, da naj stavijo v učne pogodbe tudi določbo, da vajenec za čas učne dobe ne sme pripadati nobeni organizaciji, odnosno da sme biti član organizacije ali društva le s privoljenjem učnega mojstra. — Zveza bo predložila zvezinemu občnemu zboru računski zaključek za leti 1922. in 1923. Računski zaključek bosta pregledala gg. Zupan in Mihelčič. — Razpravljalo se je nadalje o proračunu za l. 1924., ki ga bo predložila Zveza občnemu zboru v odobritev. — Sklenilo se je, da se postavi na dnevni red zvezinega občnega zbora ustanovitev mojstrske bolniške blagajne in izdela tozadeven referat. — Sklepalo se je tudi o udeležbi obrtnikov na Ljubljanskem velesejmu in pa o razstavi vajeniških del. — Zvezini občni zbor se bo vršil v nedeljo 30. marca t. l. Čas in prostor se bo določil pozneje.

Čevljarški prikojevalni tečaj v Ljubljani namerava prirediti Urad za pospeševanje obrta kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani pod vodstvom čevljarškega mojstra g. Steimana. Interesentje, ki se žele tega tečaja udeležiti, naj se pismeno ali ustno prijavijo v pisarni urada, Dunajska cesta št. 22, najkasneje do 15. marca, kjer dobe glede obiska natančnejše informacije. Ker je za obisk tega tečaja že precej prijav, priporočamo, da se mojstri in pomočniki čimprej javijo v navedenem uradu.

Ljubljanski velesejem in Mariborska razstava. Leta 1922. in 1923. so se vršile v Mariboru pokrajinske obrtne razstave, ki so pač bile za Maribor kot obmejno mesto z močno razvito obrtjo in deloma tudi industrijo velikega pomena, niso pa imele pričakovanega uspeha, tako moralnega kot materialnega. Vzroki so bili različni, prireditve so se vršile v majhnem obsegu v šoli, obisk je bil zelo skromen z ozirom na nezadostna sredstva za obsežnejšo reklamo, največ pa je k temu vplival skoroda istočasno se vršeci Ljubljanski velesejem s svojo širokopotezno organizacijo, ki si je kljub svoji mladosti pridobil danes že evropski sloves, čemur je pripomogel tudi internacionalni značaj. Iz navedenih razlogov, zlasti pa, da se ne cepijo gospodarske sile vsaj v Sloveniji in bi bilo predvsem umestno in koristno za našo industrijo, obrt in trgovino, da se koncentrira le na enem samem mestu, je dosednji odbor mariborske razstave, v katerem so bili zastopani najodličnejši mariborski gospodarski krogi, likvidiral razstavo za daljšo dobo let in sklenil, mariborske pridobitne kroge pritegniti v celoti na ljubljanski velesejem, ker ima le-ta dane vse predpogoje za izvršitev te velike naloge že zaradi svojih velikopoteznih naprav in centralne prometne lege. Velesejem v Ljubljani leta 1924. bo torej zrcalo napredka celokupne industrije in obrta Jugoslavije, posebno pa bo natančno zarisana ona nedeljiva Slovenije. Sejmišče bo pač premajhno, da zadosti vsem zahtevam za prostor, sigurno še bolj kot lansko leto, vendar po vključitvi temu velesejmska uprava ne namerava postaviti novih paviljonov vsled današnjih visokih cen stavbenih materialov in bo pravočasno prijavljene tvrdke, zlasti one inozemstva, natančneje vzela

v presojo, zakesnele prijave pa najbrže sploh ne bo mogla vpoštevati. Dnevi od 15. do 25. avgusta bodo zopet nova, še večja manifestacija narodnogospodarske sile in napredka.

Obrtniki na letošnjem velesejmu od 15. do 25. avgusta. Pričakuje se po dosedanjih informacijah in izgledih, da se bo letošnjega velesejma udeležil v večjem obsegu kot pretečena leta tudi naš obrt. Namerava se zasesti za obrt enega razstavnih paviljonov in bo baje interno oddajo prostora prevzela Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani. Obrtni krogi so vendar prišli do prepričanja, da Ljubljanski sejem ni namenjen samo naši industriji, marveč si je zadal tudi važno nalogo, podpirati naše obrtništvo v njegovem stremljenju do nadaljnjega razvoja in napredka.

Lesna industrija na letošnjem velesejmu. Že skozi dve leti se je čutilo na velesejmu veliko pomanjkanje ene najbolj razvitih panog naše lesne industrije. Povpraševanje po blagu je bilo tu, ponudb premalo. Letos namerava naša lesna industrija, zlasti pohištvena, zasesti veliko prostora in razstaviti svoje prvovrstne izdelke. Zanimajo se že sedaj nekatere velike ljubljanske pohištvene tovarne. Poleg tega je zagotovil svojo podporo velesejmu lesni odsek Zveze industrijev za Slovenijo v Ljubljani. Ljubljanski velesejmi se smotreno in mirno razvijajo in od leta do leta bolj dokazujejo, kako odločilen faktor so postali na polju narodnega gospodarstva naše mlade države.

Nabavne in prodajne zadruge v Sloveniji. Pri Zadrugi zvezi v Ljubljani je bilo leta 1921. včlanjenih 68 nabavnih in prodajnih zadrug z 21.452 člani. Zadruga, ki so poslale računske zaključke, so imele l. 1921. 646.656.444 kron denarnega prometa. Blagovni promet je znašal pri prejemkih 172.263.286 kron in pri izdatkih 186.450.697 K. Kosmati dobiček je izkazan s 7.073.054 K, upravni stroški pa s 6.097.562 K.

Novi kramarski sejmi. Občini Zabukovje pri Brežicah so dovoljeni štirje kramarski sejmi, in sicer: dne 3. aprila, 18. julija, 20. septembra in 6. novembra. Če je ta dan praznik ali nedelja, se vrši sejem prihodnji delavnik.

Obrtna zadruga za oblačilne stroke v Trbovljah je pristopila k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Zadruga šteje sedaj 134 članov, in sicer 30 krojačev, 56 čevljarjev, 44 šivilj, 3 tkalce in 1 usnjarka.

Obrtniški koledar. Založništvo Obrtniškega koledarja za leto 1924. je ostalo še nekaj izvodov koledarja. Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči!

Mednarodni sejem v Bruslju. V Bruslju se bo vršil V. ofiциelni trgovinski in mednarodni sejem. Prospekt je interesantom na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

V. vzorčni sejem v Milanu. V Milanu se vrši od 12. do 27. aprila V. vzorčni sejem. Italijanski generalni konzulat v Zagrebu posreduje pri prijavah naših industrijev, ki hočejo razstaviti svoje vzorce.

Posnemanja vredno. Na praški državni obrtni šoli so bili pravkar otvorjeni obrtni in industrijski kurzi za vojaštvo. Poučuje se knjigovodstvo, kalkulacija, ravnanje s parnimi kotli, čevljarstvo, mizarstvo itd. Frekventirali so samo vojaki, ki so v obrtu že izučeni. Po dovršitvi kurza dobe izpričevala. Poučuje se skozi tri mesece po štiri ure na teden. Učitelji so profesorji obrtne šole in tehnološkega muzeja. Doslej obiskuje te tečaje okrog 300 vojakov.

Pregled državnih dohodkov v mesecih julij, avgust in september leta 1923. V navedenih treh mesecih smo plačali v Sloveniji 17.582.107 Din direktnih davkov, 3.441.531 Din trošarine, 24.017.250 Din taks in 63.364.310 dinarjev monopolov. V te vsote pa nista všteta davek na poslovni promet in invalidski davek, ki sta izkazana centralno. Na davku na poslovnem prometu se je pobralo v označenem tromesečju v vsej državi 48.883.304 Din, na invalidskem davku pa 13.100.713 Din. V ostalih pokrajinah se je na neposrednih davkih pobralo: v Srbiji 41.552.038 Din, v Črni gori 1.879.528 Din, v Bosni in Hercegovini 15.883.797 Din, v Dalmaciji 3.115.287 Din, na Hrvaškem 34.477.256 Din in v Vojvodini 34.708.284 dinarjev. Na taksah se je v isti dobi pobralo: v Srbiji 45.441.796 Din, v Bosni in Hercegovini 13.595.225 Din, v Dalmaciji 6.405.189 Din, na Hrvaškem 43.780.887 Din, v Sloveniji 3.441.531 Din in v Vojvodini 3.027.115 Din. Na specialni trošarini se je pobralo v Srbiji 50.559 Din, Dalmaciji 6.405.189 Din, na Hrvaškem 34.780.887 Din, v Sloveniji 3.441.531 Din in v Vojvodini 3.027.115 Din. Visoka številka pri specialni trošarini v Sloveniji zadeva pa največ trošarina na vino, ki se pobira le v pokrajinah, v katerih se je tudi prej pobirala. Vlada odlaša z izenačenjem teh bremen, dasi ima že davno na razpolago do podrobnosti izdelane načrte za proširjenje trošarnic na vino na vse pokrajine. Ako že noče razširiti te trošarine na vso državo, naj jo pa sploh ukine, ker nikakor ne gre, da bi se še nadalje pobirala le v nekaterih pokrajinah.

Izseljevanje iz naše države v letu 1923. V letu 1923. se je iz naše države izselilo 5717 moških in 3633 ženskih oseb. Po poklicu je bilo 910 kvalificiranih delavcev in 86 kvalificiranih delavk, 1703 nekvalificiranih delavcev in 1713 nekvalificiranih delavk. Poljedelcev je bilo 2053 moških in 728 žensk, svobodnih poklicev pa 210 moških in 347 žensk in svojcev brez poklica (žen in otrok) 841 moških in 779 žensk. Po starosti se razdele moški: do 18. leta 906, do 30. leta 2043, do 50. leta 2588, čez 50. leto 180; ženske pa do 18. leta 829, do 30. leta 2016, do 50. leta 747 in čez 50. leto 61. Po veri je bilo 7873 katoličanov in 1367 pravoslavnikov; ostali so bili različnih ver. Židje so se izselili le trije. Po narodnosti je bilo: 1248 Srbov, 3711 Hrvatov, 739 Slovencev, 2322 Nemcev, 1169 Madžarov; ostali so bili raznih narodnosti. Izselilo se jih je 4130 v Združene države ameriške, 717 v Kanado, 1535 v Brazilijo, 2721 v Argentino, 135 v Avstralijo in 132 v različne dežele sveta. Vkrvalo se jih je največ v Hamburgu (2541), Amsterdamu (1327) in Cherbourgu (2443). Preko Gruža se jih je izselilo le 71, preko Trsta pa le 4. Izselilo se jih je iz ekonomskih razlogov 8797, iz drugih 573. Iz Slovenije se je izselilo 375 moških in 404 ženske, med njimi kvalificiranih delavcev 75 in kvalificiranih delavk 5. Izselili so se po večini (719) v Združene države ameriške in vkrkali v Cherbourgu (279), Havre (282) in Hamburgu (124). Povodom izselitve je obdržalo posestva v domovini 474, posestva pa je prodalo 20 izseljencev. Izseljeniki so bili vsi Slovenci razen 55 Nemcev, 2 Madžarov in 8 Romunov.

Važno za izseljence v Ameriko. Zakon o kvoti določa, da smejo biti nekatere vrste inozemcev pripuščene v Združene države tudi potem, ko je kvota izčrpana. Te vrste so: inozemci, ki se vračajo v Združene države po začasnem obisku v starem kraju, nadalje gledališki igralci, umetniki, predavatelji, bolničarke, duhovniki vsakršne veroizpovedi, vseučiliški profesorji, učenjaki kakor tudi hišni sluge in dekle, ki so bili že prej v službi osebe, v spremstvu katere, oziroma h kateri prihajajo. Do sedaj so priseljeniške oblasti tolmačile to določbo v

tem zmislu, da smejo le zgoraj navedene osebe prihajati tudi potem, ko je kvota izčrpana, da pa njihove žene in otroci niso izvzeti iz kvote. Radi tega inozemec, ki je šel na obisk v stari kraj, se je smel povrniti tekom šestih mesecev brez ozira na kvoto, ni pa smel privedi v Ameriko svojo v starem kraju živečo ženo ali otroke, razen ako je bila kvota za iste še vedno odprta. Sedaj pa je v neki sodni pravdi sodišče razsodilo, da morajo biti pripuščene žene in otroci teh inozemcev tudi potem, ko je kvota izčrpana. Generalni priseljeniški komisar, W.W. Husband, je radi tega izdal naredbo, glasom katere naj priseljeniške oblasti priznajo ženam in otrokom onih inozemcev, ki so izvzeti iz kvote, isto pravico, kot njihovim možem, oziroma očetom. Ista izjema velja tudi za žene, oziroma otroke ameriških državljanov. Na nikak način pa ni svetovati nikomur, da se spravi na pot, zaupajoč, da bo ta naredba zanj veljala. Vrhovno sodišče utegne danes ali jutri razveljaviti gori omenjeno sodniško odločbo. Ako se to zgodi, bo nova odredba takoj preklicana. Zaradi tega je najbolje še počakati na končno odločitev vrhovnega sodišča.

Rusko zadrugarstvo. Ustanovitelj francoskega združenja, sloviti profesor Charles Gide, ki je pred kratkim potoval po Rusiji, da študira ondotno zadrugarstvo, je ob povratku podal časnikiarjem zelo zanimivo izjavo o dobljenih vtisih. Zadruga organizacija — pravi Gide — je rešila sovjetsko Rusijo. Ko so politični uzurpatorji pomedli s caristično birokracijo in uvideli, da so nesposobni za lastno ureditev državne uprave, so se poslužili obstoječih zadrug. Nekaj časa so te stale popolnoma pod vodstvom sovjetrov in postale naravnost birokratičen organ. V zadnjem času pa so se relativno osamosvojile in se velikopotezno razvile, tako da predstavljajo danes edin razveseljiv moment v ruskem gospodarskem življenju. Pet šestih jih je komunističnih, ostale so v rokah nestrančkarjev. Zadruga se ne pečajo le s konzumom in nekaterimi kmetijskimi občinami interesi. One so raztegnile svoje delovanje tudi na vse panoge gospodarskega življenja, kakor na produkcijo, industrijo, trgovino, eksport, kredit itd. V Moskvi so najemniki organizirani v zadrugah in se upravljajo sami. Ker so v Rusiji industrijski produkti zelo dragi, izpolnjujejo zadruga za konzumente izredno koristno nalogo, ker nudijo možnost nabave pri nižjih cenah. — V zvezi s poročili, kako sovjetska vlada pripušča inozemski kapital po večini le pod pogojem, da razen vlade participirajo tudi zadruga, so informacije, ki jih daje Gide, prav zanimive.

Naše uvozne prilike v drugem trimesečju leta 1923. Glavni predmet uvoza v drugem trimesečju 1923. je bila tekstilna roba, ki je v tej dobi bila uvožena v vrednosti nad tri četrtine milijarde. Nadejati se je, da se tako visoke številke ne bodo več dosegle, ker je nastal v razprodaji tekstilne robe nekaj zastoj. Uvoz tekstilne robe, ki je dosegla 40 % celokupnega uvoza, je bil najmočnejši faktor, ki je povečal pasivnost naše zunanje trgovine. Ker pa so skladišča s to robo prenapolnjena, se pričakuje, da se bo v letošnjem letu položaj naše zunanje trgovine zboljšal. Porazno vplivajo številke uvoza agrarne robe, ki je znašal 318.7 milijonov, to je 17 % celokupnega uvoza. Kolonijalne robe se je uvozilo za 58.5 milijonov, riža za 34.8 milijonov, južnega sadja za 8.4 milijone, mlinskih proizvodov za 75.6 milijonov, masti za 3.09 milijona. Iz navedenih številk je jasno, da bi bilo treba podvreči uvoz strogi reviziji, da se dožene, kaj je upravičeno, da se uvažja in kaj ne. Na tretjem mestu našega uvoza so bili izdelani in neizdelani kovinski predmeti, katerih uvožena vrednost je znašala gotovo četrt milijarde ali 13 % vsega

uvoza. Glavni del tega so bili železo in železni predmeti v vrednosti 203·8 milijona. Tudi ti predmeti so se uvažali preko mere. Bakra in njega izdelkov se je uvozilo v vrednosti 29·4 milijona. Mnogo se je uvozilo mineralnih olj, in sicer v vrednosti 130 milijonov. Uvoz kemičnih in lekarniških predmetov je znašal 29·4 milijona, uvoz barv 15 milijonov, eksplozivnih snovi 7·6 milijona. Papirja in papirnih izdelkov se je uvozilo za 50 milijonov, kož za 51·3 milijona, stekla za 26·8 milijona, porcelana za 17 milijonov, kavčuka za 19 milijonov itd. Največ smo uvozili iz Avstrije, in sicer 30·6 % v vrednosti 576 milijonov, iz Češkoslovaške 19·54 % (367·9 milijona), iz Italije 13·6 % (255·8 milijona), iz Nemčije 9·9 % (186·4 milijona), iz Anglije 7·42 % (139·7 milijona), iz Zedinjenih držav 3·96 % (74·6 milijona), iz Francije 3·67 % (69 milijonov), iz Rumunije 2·72 % (51 milijonov), iz Grške 1·76 % (33·2 milijona), iz Madžarske 1·67 % (31·4 milijona), iz Holandije 1·28 % (24 milijonov), iz Indije 1·14 % (21·5 milijona), iz Švice 0·65 % (12·2 milijona) ter dalje iz Belgije, z Reke, iz Poljske, Bulgarske, Argentinijske, Brazilije, Danske, Albanije in drugih držav za 18.750 Din. Izčrpnih podatkov, katere predmete smo uvozili iz posameznih držav, pa na žalost še nimamo. Uvoz v prvem trimesečju 1923. je bil nekoliko večji.

Izgledi pomladanskega velesejma v Pragi. Kakor doznavamo, je uspeh praškega velesejma ne le samo za jamčen, ampak bo letošnji velesejem celo prekašal vse dosedanje. Za razstavo kovinske industrije, ki se nahaja v industrijski palači, se je poleg preko 250 stalnih prijavila še cela vrsta novih razstavljalcev. Ti novi razstavljalci so prvovrstne češkoslovaške tvrdke in zavzemajo prostor 1000 m². Vitkoviške železarne imajo tudi tako razsežno ekspozicijo kakor na zadnjem jesenskem sejmu. Lesna industrija zavzema dva paviljona s približno 2000 kvadratnimi metri površine in bo nudila kupcem krasen pogled na češkoslovaško pohištveno umetnost. Istočasno z velikim sejmom se vrši tudi hotelski sejem. Zaradi tega je že prijavilo svojo udeležbo veliko število tvrdk. Na hotelskem sejmu ne bodo razstavljale samo prvovrstne tvrdke živilskih potrebščin, posebno likerje, vino itd., ampak tudi tvrdke, katere proizvajajo hotelsko in restavracijsko opremo in posodo. Splošno se opaža, da bo prihodnji pomladanski velesejem privabil kupce in razstavljalce iz vseh držav, posebno pa iz vse srednje in vzhodne Evrope.

Međnarodna razstava za mlekarne in hladilne naprave v Buenos Airesu. Ministrstvo za poljedelstvo v Argentini bo priredilo v Buenos Airesu razstavo za mlekarne in hladilne naprave. Razstava se otvori dne

5. maja 1924. Razstavljalni prostori se oddajajo brezplačno; samo posebne instalacijske stroške nosijo razstavljalci sami. Za prostore in podrobnejše podatke je pisati na naslov: Comisión Organizadora de la Exposición Internacional de Lechería y Refrigeración: Ministerio de Agricultura, Paseo Colón 974, Buenos Aires.

Občni zbor „Zveze obrtnih zadrug“ v Ljubljani

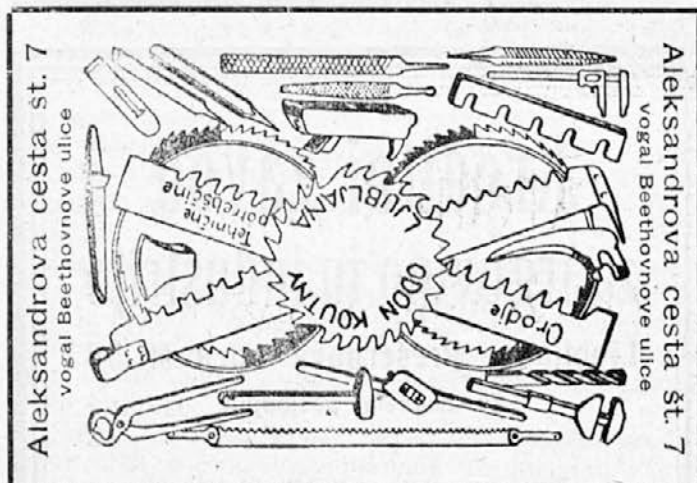
se bo vršil v nedeljo dne 30. marca 1924.
Čas, kraj in dnevni red se objavi potom vabil
in v prihodnji številki „Obrtnega Vestnika“.

izdajatelj konzorcij „Obrtnega Vestnika“.
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Lekarna
ph. mag. Ivan Jošt
Spodnja Siska
Celovška cesta št 26

se priporoča v-em prebivalcem v Spodnji in Zgornji Šiški, Št. Vidu in okolici. Zaloga vseh domačih in tujih zdravil. Priporočljivo posebno za one, ki hodijo po Celovski cesti v Ljubljano in nazaj.

Pisma naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:

Din 50.000.000.-

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000.-

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice	Maribor	Sarajevo
Celje	Metković	Split
Črnomelj	Novi Sad	Gorica
Kranj	Ptuj	Trst

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Tel fon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

KOLESA
IN VSE POTREBŠČINE
VAM NUDI NAJČENEJE IN NAJBOLJŠE

• J. GOREC •
LJUBLJANA

PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE
BANKE

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50
(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papirjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po iz-
rednih pogojih, pospešuje ustanav-
ljanje obrtnih in industrijskih podje-
tij, izvršuje vse bančne transakcije
najkulantneje. Vloge na knjižice in na
tekoči račun se obrestujejo počenši s
1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

JADRANSKA BANKA D. D. BEOGRAD.

CENTRALA (začasno) LJUBLJANA

Delniška glavnica: 60.000.000 Din
Rezerve: 32.515.000 Din

PODRUŽNICE:

Beograd	Jelsa	Metković
Bled	esenice	Prevalje
Cavtat	Korčula	Sarajevo
Celje	Kotor	Split
Dubrovnik	Kranj	Šibenik
Ercegnovi	Ljubljana	Zagreb
	Maribor	

Naslov za brzjave: JADRANSKA.

Amerikanski oddelek / Potniški urad

Inozemska zastopstva:

Italija: Banka Adriatica, Trst, Opatija, Zadar.

Avstrija: Adriatische Bank, Wien.

Južna Amerika: Banko Yugoslavo de Chile,
Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir,
Puerto Natalos.

AFILIACIJA: Frank Sakser State Bank,
Cortlandt Street 82. New-York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih
sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.